

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: DIMITRIE ALEXANDRESCO**Redactor-proprietar: I. S. CODREANU**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat**ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla, . . . 45 lei
6 luni . . . . . 20 „
3 luni . . . . . 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

**Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98**

INSTIINȚARE

Amunțăm cu plăcere că Directorul nostru, d-l profesor D. Alexandresco, înainte de a pleca în străinătate, a dat la tipărit Tabla analitică a Vol. IV, partea I-a (Donațiunile între vii), așa că acest volum de aproape 1000 pagini va fi pus în vânzare către finele lunii viitoare Septembrie.

Totodată mai facem cunoscut că s'a început tipărirea Vol. IV, partea II (Testamentele), așa că și acest volum, mult așteptat, va apare către finele anului 1914. După acest volum se va tipări ultimul titlu din codul civil (Pre-scripția).

SUMAR

— Cheltuelile de justiție la falimente, de d-l judecător G. T. Palade.

JURISPRUDENȚĂ:

— Casație s.-unite: Ministerul domeniilor cu Eșteră Djuwara ș. a. (Despre perimare.— Când are loc.— Dacă staul a cerut redeschiderea dosarului și scoaterea citațiilor în contul său, care echivalează cu plata de citații, aceasta constituie un act de procedură cu caracter contradictoriu, indiferent dacă portăreii nu au sesizat citațiile.— Indivizibilitatea perempțiunii);

— Trib. comercial Ilfov: Firma Dantz & Co. cu Banca generală română (Potrivit art. 839 C. com., în timpul moratoriului niciun act de urmărire nu se va putea întreprinde contra debitorului și nici o acțiune nu se va putea intenta sau continua contra lui, decât dacă nu rezultă din faptele posteroare acordării moratoriului); cu o Notă de d-l I. G. Periețeanu;

— Judecătoria ocol. rural Gărăgău (Despre partagiu cu privire la minori).

Bezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Act de vânzare.— Redactarea și scrierea lui de către arhivarul judecătoriei, iar nu de secretarul comunei sau de grefierul judecătoriei.— Dacă actul este nul.— Art. 47 din legea jud. de ocale din 1908; No. 2: Hotărâri.— Neconstatarea în hotărâre că ea a fost dată și citită în ședință publică.— Nulitatea hotărârii.— Art. 118 pr. civilă; No. 3: Obligațiuni.— Obligațiuni cari au de scop ajutarea soților în timpul căsătoriei.— Do-

națiuni cu titlu de dotă cari trebuie făcute prin act autentic.— Dovedirea lor.

Casație s. III: Contencios administrativ.— Autorizare de a clădi pe aliniere.— Stradă ce are lărgimea de șase stânjani.— Decretarea în urmă a unei retrageri de aliniere.— Retragerea autorizării de a clădi.— Recurs în casație.— Admiterea recursului.— Art. 19 Constituție; art. 480 c. civil; art. 7 din Regul. organic și art. 94, 97 și 98 l. p. organizarea comunelor urbane.

Cheltuelile de justiție la falimente

Articolul 819 cod. com. prevede că sumele de bani aparținând falimentului, — scăzându-se cheltuelile de justiție și de administrație și ajutoarele acordate falitului și familiei sale, — se vor întrebuiți la plata creditorilor cu gaj sau alt privilegiu și restul va fi distribuit între toți creditorii, în proporție cu creanțele lor respective.

Cu ocazia instruirii delictelor de bancrută imputate falitului, nu rare-ori s'a întâmplat să necesite expertize pentru stabilirea bancrutei, iar judecătorii de instrucție, fixând onorarii de expertiză, să găsească necesar a interveni către judecătorul sindic spre a fi plătiți experții din activul falimentar.

S'au găsit judecători sindici, cari au refuzat plata acestor onorarii, motivând că această plată nu intră nici între cheltuelile de justiție, nici între cele de administrație puse în sarcina activului falimentar. Din această cauză Ministerul de justiție prin circulara cu No. 17542 din 15 Decembrie 1897, impune judecătorilor sindici de a trece în compturile relative la pasivul falimentului, printre cheltuelile privilegiate, și onorariile fixate pentru expertizele ordonate de judecătorul de instrucție în interesul instrucțiunii.

În susținerea acestei păreri se invoacă:

1) «Că din întreaga economie a regulamentului de cheltueli în materie penală, reiese că statul trebuie despăgubit de toate cheltuelile cuprinse sub denumirea de cheltueli de justiție criminală, cari, pentru înlesnire, instrucțiunii sau a judecății, se

fac de Ministerul de justiție. Așa, art. 1, la urmă, prevede indemnitatea fiscoului de toate acele cheltuieli cari nu sunt în sarcina statului; art. 32, 48, 63 și 69, se ocupă de asemenea de această despăgubire, care, se rostesc articolele de mai sus, *cată să fie neapărat realizată*.

2) «Este clar că intențiunea legiuitorului a fost ca acela, din a cărui cauză statul a fost prejudiciat, suportând o cheltuială de justiție criminală, să restituie această cheltuială».

«Că, prin urmare, cheltuielile și expertizele ordonate de judecătorul de instrucțiune, constituind o cheltuială de justiție criminală de natura celor enumerate la art. 2 al regulamentului, trebuie puse în sarcina falitului, care a ocazionat cheltuiala.

«Ministerul în circulara sa mai adaugă că aceste cheltuieli trebuie suportate de asemenea și de către creditorii falimentului, cărora ele folosesc, după art. 64 din regulamentul de cheltuieli în materie penală, partea civilă fiind personalmente responsabilă de cheltuielile instrucțiunii; prin analogie creditorii falimentelor sunt și ei responsabili, cu atât mai mult cu cât, după aliniatul II al art. 65 din regulament, nici chiar comunele sau stabilimentele publice, cari sunt asemănaute părților civile, nu sunt dispensate de asemenea cheltuieli, fie că instrucțiunea s'a făcut după cererea lor fie că s'a făcut din oficiu».

3) «Cu aceste cheltuieli cari constituiesc pentru stat o creanță privilegiată, ca orice alte cheltuieli de judecată și cari devin lichide înainte de a fi terminat falimentul, masa falimentului trebuie grevată».

4) «Afară de acestea, dispozițiunile regulamentului în chestiune sunt în completă armonie și cu dispozițiunile art. 733 (azi 739) cod. com. și cu art. 22 din regulamentul sindicilor, cari, lăsând neatins drepturile fiscoului în ce privește cheltuielile de justiție criminală și fără a opri ca din masa falimentului să preleveze orice datorie ce se constată, dispune numai că și cheltuielile de administrație sunt tot în sarcina falimentului».

5) «Că de altminterlea ar fi și straniu ca niște asemenea cheltuieli făcute în scopul de a se dovedi dacă bancruta este simplă sau frauduloasă, să nu fie suportate de aceia cărora mai mult le folosesc, ci suportate de stat care și fără aceste cheltuieli debursează peste 100000 lei pe an pentru cheltuielile de justiție criminală».

Nu vom discuta argumentele invocate în circulara de mai sus spre a ajunge la concluzia că cheltuielile de justiție, făcute cu ocazia instrucției și judecății delictelor de bancrută imputate falitilor, trebuie sau nu suportate de masa creditorilor.

Vom pune numai întrebarea: legal este a suporta masa falimentului cheltuielile de justiție penală arătate mai sus?

Raspundem nu.

În adevăr, art. 819 cod. com. prevede cheltuielile de justiție, dar atât doctrina cât și jurisprudența sunt de acord când declară că prin cheltuieli de justiție înțeleg numai acele făcute de sindic în interesul masei credale. Și apoi, dacă aceste cheltuieli constituiesc o sarcină asupra activului și deci privilegiate față de alte creanțe, ele sunt prevăzute anume în art. 739 cod. com. combinat cu 819 același cod.

Orice alte cheltuieli, ori cât de importante ar fi și oricui ar folosi nu pot fi privilegiate, în lipsă de un text de lege.

Art. 601 pr. p. impune determinarea prin regulamente de administrație publică a diverselor specii de cheltuieli de justiție în materie criminală, corecțională și polițienească, tariful lor, locurile de unde și modul cum trebuie să se facă a lor împlinire, fie provizorie, fie definitivă.

În baza acestui text de lege și potrivit dispozițiilor luate, s'a decretat regulamentul de cheltuieli în materie criminală din 24 Decembrie 1876.

În acest regulament, care are putere de lege în ce privește dispozițiile conforme textului 601 pr. p., în art. 2 al. 3 sunt coprinse sub numele de cheltuieli de justiție criminală și onorariile experților numiți fie cu ocazia instrucțiunii fie cu ocazia judecății delictelor de bancrută simplă sau frauduloasă imputată falitilor și complicitilor lor.

Nici regulamentul de cheltuieli în materie criminală, nici art. 601 din pr. p. sau altul din legiuirea penală, nu creiază statului un privilegiu asupra averii debitorului pentru sumele datorite ca cheltuieli de instrucție sau de judecată în materie penală. Dacă art. 1725 cod. civil prevede privilegiile tezaurului public, aceste sunt însă regulate prin legile speciale de ordin fiscal și prin legea comptabilității generale a statului și în nici o lege fiscală sau alt cum chiar specială, nu este prevăzut privilegiul statului pentru cheltuielile de justiție criminală.

În legiuirea comercială este prevăzut privilegiul cheltuielilor de judecată în diferitele cazuri arătate în codul comercial (683 al. 1; 685 al. 1; 687 al. 1; 689 al. 1 și 739) și din toate aceste texte reiese principiul stabilit în art. 1727 cod. civil că cheltuielile de judecată sunt privilegiate, în privința tuturor creditorilor în interesul cărora au fost făcute.

Și ca să nu ne depărtăm de codul comercial — în materie de faliment, pot fi înțelese prin cheltuieli de justiție, altele decât cele făcute de judecătorul sindic în interesul masei credale? Ori

se știe ce se înțelege prin masa credală și ce se înțelege prin cheltuielile privilegiate față de această masă.

În toate legiurile ce am avut posibilitatea să le consult, am găsit că prin cheltuieli de justiție în materie de faliment nu se înțeleg decât acele făcute de reprezentantul legal al creditorilor (sindic, curatore, etc.), în interesul tuturor creditorilor: Cod. com. român, art. 739, 819; italian 809; francez 565, 566; belgian 561; german 58 (legea din 1898); mexican 1002; argentin 94, 123; ungurese 59 (legea din 1881).

Doctrina și jurisprudența, recunosc unanim ca cheltuieli de justiție nu-si cele făcute de sindic în interesul tuturor creditorilor. A se vedea: *Al. Degré*, Scrieri juridice, III, p. 182; *D. Alexandresco*, cod. civil român, X, p. 375, urm. și nota 4; *Vidari*, VIII, p. 650, No. 8478 urm; *Masé Dari*: Del fallimento, II, p. 90; *Rivière*, p. 773 urm; *Namur*, III, p. 313; *Lyon Caen et Renault*, VII, p. 186 și VIII, p. 34; *Ramella*: Trattato del fallimento, I, p. 309, 502, 509 și II, pag. 203; *Rogron*: Code de comm. expliqué, p. 1182 și 1261; *Cuzzari*: Del fallimento, p. 495, No. 790; *Laurent*, XXIX, p. 322 urm; — *Casația franceză*: 2 Ianuarie 1849, 4 Ianuarie 1858, 20 Aprilie 1869, 11 Iunie 1877, 22 Februarie 1888, 5 Februarie 1901; *Apel Paris*: 17 Februarie 1892; *Apel Bordeaux*: 13 August 1888; *Apel Venezia*: 26 Iulie 1889; *Cas. Firenze*: 4 Aprilie 1888; *Apel Gatași*: II, No. 43/94, în *Dreptul* pe 1895, pag. 260; *Apel București*: II, No. 23/901, în *Curierul Judiciar*, No. 66/905.

«Prin cheltuieli de judecată» — zice d-l D. Alexandresco — «făcute în interesul comun al creditorilor, se înțeleg cheltuielile de paza, de sigilare, de inventariere, de timbru (taxe, cistații, etc.) de urmărire, vânzarea și administrarea bunurilor expropriate, etc.»

«Spese di giustizia», — zice Vidari — si intendono quelle fatte per atti conservativi o di «esecuzione nell interesse comune dei creditori, «e per cause del fallimento». (A se vedea și Ramella, op cit., p. 183, No. 484).

Casația Firenze la 4 Aprilie 1890 rezolvind o chestiune privitoare la cheltuielile de justiție stabilește că cheltuielile de justiție despre cari se face mențiune în art. 809 (român 819) cod. com. sono naturalmente quelle relative al giudizio di fallimento; ne vi possono andar comprese quelle del fallito contro accuse di reati comuni a lui addebitati, e neppure quelle del giudizio penale di bancarotta; și mai la vale, Curtea după ce arată locul art. 809 în titlul care tratează despre repartițiunea între creditori, etc.

care este anterior titlului despre bancrute, conchide că: *le spese di giustizia di cui esso parla, altre non possono essere se non quelle del giudizio commerciale di fallimento.*

Deși speța era că avocatul falitului pretindea cu privilegiu ca cheltuieli de justiție, onorariul convenit pentru apărarea falitului înaintea instanței corecționale pentru delictul de bancrută, Curtea însă a discutat chestiunea în principiu, stabilind cum am arătat mai sus că cheltuielile de justiție, în materie de faliment, nu pot fi înțelese decât cele referitoare la judecata comercială a falimentului.

Că aceasta trebuie a se înțelege prin cheltuieli de justiție, găsim și în vechiul nostru cod comercial unde în art. 305 întrebuințează o expresiune mai generică «cheltuielile cărmuirii falimentului» adică atât cheltuielile de justiție cât și cele de administrație.

Acest text care reproducea art. 591 cod. com. francez prevedea în ultimul aliniat ca și art. 592 al. II francez că dacă unul sau mai mulți creditori vor porni numai pe seama lor pără de bancrută vicleană împotriva falitului, cheltuielile judecătorești vor fi în socoteala lor, de se va desvinovați parătul.

Legiuitorul român din 1840 a înlăturat prima parte a art. 592 francez care prevede că cheltuielile de urmărire pentru bancrută frauduloasă nu pot fi în nici un caz puse în sarcina masei (dispozițiune stabilită și în art. 587 francez pentru bancrută simplă, deasemenea înlăturată de legiuitorul român).

Dacă legiuitorul din 1887 traducând textul comercial italian n'a mai prevăzut nici o dispozițiune cu privire la cheltuielile de justiție criminală, aceasta e explicabil, căci s'a referit în totul la dreptul comun, unde cheltuielile sunt în sarcina părții care cade în proces: falitul în caz de condamnare, partea civilă (dacă este) în caz de achitare, dispozițiuni reglementate prin regulamentul de cheltuieli criminale din 1876; ori acest text am arătat că nu poate atinge intru nimic drepturile masei credale.

S'ar putea obiecta că admițând modul nostru de a vedea, statul s'ar găsi prejudiciat de toate cheltuielile făcute cu instrucția și judecata bancrutelor imputate falților. Aceasta e adevărat, și echitabil ar fi ca statul să nu fie prejudiciat; dar actele de echitate nu pot prima drepturile decurgând din lege; nu e text care să opună creditorilor cheltuielile penale, statul nu poate avea nici un drept asupra averii ce constituie masa credală; mai mult încă, la masa credală nu pot concura decât creditorii falitului ale căror drepturi erau născute în momentul declararei

stărei de faliment, iar prin creditorii ai masei credale nu se poate înțelege decât acei creditorii cari au dobândit drepturi asupra masei credale cu ocazia administrării falimentului de către sindic, deci relativ numai la procedura comercială a falimentului, nu și relativ la procedura penală îndreptată contra falitului personal.

G. T. PALLADE
Jud. trib. Fălcui

Inalta Curte de Casație și Justiție S.-Unite

Audiența dela 16 Mai 1913

Președinția d-lui G. N. BAGDAT Prim-Președinte

Ministerul Agriculturii și Domeniilor cu Estera T. Djuvara,
Lt. Col. G. Paianu și Lucia Demetriadi

Perimare. — Act de procedură cu caracter contradictoriu. — Înțelesul lor. — Cererea statului de redeschiderea dosarului însoțită de cererea pentru scoaterea citațiilor. — Considerarea acestor cereri ca act de procedură cu caracter contradictoriu. — Indivizibilitatea permisiunii. — (Art. 257 din procedura civilă).

1. Conform art. 257 din procedura civilă orice acțiune, opoziție, apel, etc., se perimă după cererea părții interesate chiar în privința nevărstnicilor, interzicților, sau celor puși sub consiliu judiciar, dacă partea va lăsa să treacă doi ani dela cel din urmă act de procedură, iar prin act de procedură se înțelege orice dispoziție pe care a încuviințat-o judecătorul în cercetarea pricinii; de asemenea, prin act interruptor de perimare se înțelege orice act de procedură făcut de partea interesată, cu caracter contradictoriu.

2. Legea nedefinind cari sunt actele cu caracter contradictoriu, în doctrină și jurisprudență se admite fără discuție că o cerere de termen de înfățișare, urmată de plata taxei citațiilor, este un act de procedură cu caracter contradictoriu, căci prin aceasta își manifestă voința de a nu abandona procesul.

3. Dacă din cauza neglijenței sau refuzului portărilor, citațiunile nu s'au emis, acest fapt nu poate să privească pe partea interesată, întrucât faptul emiterii sau neemiterii citațiilor nu depinde de dânsa.

Astfel, dacă statul a cerut redeschiderea dosarului și scoaterea citațiilor în contul său, care echivalează cu plata de citații, aceasta constituie un act de procedură cu caracter contradictoriu, indiferent dacă portările nu au scos citațiile pentru toate părțile, sau pentru unele din părți în proces.

4. Intrucât instanța formează un tot indivizibil, oricare ar fi obiectul litigiului, urmează de aci că și permisiunea instanței este indivizibilă, așa că, dacă permisiunea a fost întreruptă în pr. vința unuia dintre coreclamanți sau cointimași, ea nu poate fi cerută contra vreunui dintre coreclamanți, nici câștigată în favoarea vre-unui intimat *).

Decizia 8/913. — Casată, după recursul făcut de Ministerul Agriculturii și Domeniilor decizia C. de apel Galați s. I No. 150/912, dată în proces cu Estera T. Djuvara și alții.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat St. Dumitrescu în dezvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat Matei Iosefachi, în combateri; și
Pe d-l Procuror General Sc. Popescu în concluziuni pentru respingerea recursului;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Exces de putere, violarea și greșită interpretare a art. 257 din pr. civ.»

«In adevăr, Curtea de apel din Galați, arătând în considerentele sale că Statul în acest proces a fost de o neglijență culpabilă civilmente, pentrucă nu s'a supus deciziunii ei, de a arăta numele moștenitorilor încetați din viață cari se află coproprietari în indiviziune cu Statul în moșia Porceni din jud. Gorj și cari fuseseră citați la prima instanță și prin urmare căutând să sprijine această neglijență culpabilă a statului pe împrejurarea că are la dispozițiunea sa tot felul de agenți administrativi și financiari pentruca de aci să ajungă la concluziunea finală a perimării apelului făcut de Stat în contra sentinței Trib. Gorj. No. 235,975, comite un invederat exces de putere și în același timp violează și interpretează greșit art. 257 pr. civ., de oarece Curtea de apel din Craiova suspendând procesul în ziua de 17 Septembrie 1909 și în urmă fiind redeschis după cererea statului în ziua de 2 Noiembrie 1913 cu plata de citațiuni, obligațiunea impusă de lege părții apelante, în speță Statul prin art. 257 pr. civ. a fost îndeplinită, deoarece prin plata citațiilor Statul a manifestat în mod evident și neîndoios intențiunea de a nu abandona judecata procesului, făcând cu acest mijloc un act întreruptiv de permisiunea»

«Singurul refuz din partea agentului judecătoresc de a emite citațiuni, nu justifică cătuși de puțin perimarea apelului Statului pe motiv că nu s'a dat indicațiuni de părțile cari trebuiau citate în proces. În ipoteza contrarie, dacă agentul judecătoresc ar fi emis citațiuni numai pentru părțile cunoscute în proces, între care se afla și reclamanta d-na Estera Djuvara, desigur că onor. Curte de apel nu s'ar fi putut opri la soluțiunea la care s'a oprit și în fața unei citațiuni emise ar fi dat adevărată soluțiune legală, respingând cererea de perimare intrucât se găsea în fața unui act de procedură cu caracter contradictoriu»

Având în vedere că din decizia supusă recursului rezultă că Ministerul Domeniilor făcând hotărnicia moșiei Porceni din județul Gorj, pe care o stăpânea în indiviziune cu moșnenii Porceni și ridicându-se contestația la această hotărnicie din partea d-nei Estera T. Djuvara, Locot.-Col. C. Paianu și Lucia Demetriadi, contestația a fost admisă de tribunalul respectiv prin sentința cu No. 235/905;

Că Ministerul Domeniilor atacând cu apel hotărnicia tribunalului, Curtea de apel s. I din Craiova, după cererea statului a dispus să fie citați în cauză și Moșnenii Porceni, codevălmași săi;

Că după mai multe amânări pentru diverse motive, între cari și acela că Ministerul nu a indicat numele moștenitorilor moșnenilor Porceni, codevălmași ce urmau a fi citați în proces, Curtea de fond la 17 Septembrie 1909 a suspendat judecarea procesului; că la 2 Noiembrie 1910, Statul a cerut redeschiderea dosarului și scoaterea citațiilor pe comptul său pentru toate părțile ce figurau în proces, fără însă să indice numele moștenitorilor moșnenilor Porceni ce trebuiau citați, astfel că portările refuzând din această cauză să scoată citațiunile pentru niciuna din părți, la ziua înfățișării de 17 Mai 1911 procesul a fost din nou suspendat;

Că la 17 Octombrie 1911, intimată Estera Djuvara, cerând perimarea apelului statului, Curtea de apel din

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 45/913.

Craiova, s I, prin decizia No. 195,911 a admis această cerere și a declarat perimat apelul statului;

Că, această înaltă Curte, în urma recursului Ministerului Domeniilor casând deciziunea de primare, Curtea de apel din Galați s l-a unde procesul a fost trimis spre a fi judecat din nou, a admis același principiu de drept ca și Curtea de apel din Craiova și a perimat apelul, iar Statul făcând din nou recurs pentru aceleași motive pe cari și-a întemeiat primul recurs. afacerea a fost trimisă în cercetarea secțiunilor unite potrivit dispozițiunilor art 65 din legea organică a acesteia înalte Curți;

Văzând art 257 pr. civilă, după care, ori ce acțiune, opoziție, contestație, apel... etc. se perimă după cererea părții interesate, chiar în privința nevărstnicilor, interzicțiilor sau celor puși sub consiliu judiciar, dacă partea va lăsa să treacă doi ani dela cel din urmă act de procedură, iar prin act de procedură se înțelege orice dispoziție pe care a încuviințat-o judecătorul, în cercetarea pricinii;

Că tot din suscitatul articol rezultă că se privește ca act întreprins de primare, orice act de procedură făcut de partea interesată cu caracter contradictoriu;

Considerând că legea nedefinind cari sunt actele cu caracter contradictoriu, în doctrină și jurisprudență se admite fără discuție că o cerere de termen de înfățișare urmată de plata taxei citațiunilor, este un act de procedură cu caracter contradictoriu, căci prin aceasta, partea manifestă voința de a nu abandona procesul și de a-l pune în stare de judecată;

Considerând că dacă din cauza neglijenței sau refuzului portărilor, citațiunile nu sunt emise, acest fapt nu poate să privească pe partea interesată întrucât faptul emiterii sau neemiterii citațiunilor nu depinde de dânsa;

Considerând că în speță nu se poate imputa statului nicio neglijență față de intimații în apel cari au cerut primarea apelului făcut de Stat, întrucât la 2 Noembrie 1910 Statul a cerut să se citeze toate părțile în contul său și între acestea se găseau și intimații cari în urmă au cerut primarea apelului, așa că chiar dacă i s'ar putea imputa neglijență pentru că nu a arătat numele moștenitorilor moșnenilor Porceni ce urmau a fi citați nu i se poate atribui însă nici o neglijență statului față de intimații cari au obținut primarea, căci Statul ceruse citarea lor și o asemenea cerere din partea Statului echivalează plata de citații, făcând în acest fel față de acești intimați un act de procedură cu caracter contradictoriu;

Considerând că întrucât instanța formează un tot indivizibil, oricare ar fi obiectul litigiului, urmează de aci că și perempțiunea instanței este indivizibilă, așa că, dacă perempțiunea a fost întreruptă în privința unuia dintre coreclamanți sau contintimați, ea nu poate fi cerută contra vreunui dintre coreclamanți nici câștigată în favoarea vreunui intimat;

Că, prin urmare, intimații în apel nu se puteau prevala de nescoaterea citațiilor pentru moștenitorii moșnenilor Porceni, cu cari de altfel, Statul avea același interes în proces și deci refuzul portărilor de a emite citațiunile pentru unele din părțile cu cari Statul se găsea în proces, pe motiv că nu cunoștea numele și domiciliul celorlalte părți intimatate, nu poate constitui nici o neglijență din partea statului cu efect d'a face admisibilă o cerere de primare;

Considerând că din cele ce preced rezultând că Statul a făcut față de intimata Estera Djuvara, act de procedură cu caracter contradictoriu, primarea cerută de dânsa a fost întreruptă prin cererea din 2 Noembrie 1910 și prin urmare numai cu violarea dispozițiunilor din art. 257 din procedura civilă, Curtea de apel din Galați a declarat perimat apelul statului și de aceea motivul de casare se găsește întemeiat;

Văzând și dispozițiunile art. 65 al. 2 din legea organică a acesteia înalte Curți;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA COMERCIALA

Audiența dela 1 Mai 1913

Președenția d-lui N T. METAXA, Judecător

Sentața No. 786

Firma Dantz et Cie cu Banca Generală Română

Moratoriu. — Poprire. — Dacă în timpul moratorului creditorii pot intenta sau continua veri-o acțiune, urmărirea sau executare contra debitorului. — (Art. 839 C. comercial. Art. 455 urm. pr. civilă)

Potrivit art. 839 C. com. în timpul moratorului nici un act de urmărire nu se va putea întreprinde sau continua contra debitorului și nici o acțiune nu se va putea intenta sau continua contra lui, decât dacă nu rezultă din fapte posteroare acordării moratorului.

Așfel, o poprire înfățișată înaintea acordării moratorului nu mai poate să-și producă efectele sale și să lovească de indisponibilitate suma poprită, căci aceste măsuri luate de creditorii, în parte, sunt de natură a împiedica continuarea lichidării sau desfacerea mărfii și ar face ca debitorul să piardă beneficiul și tot rostul moratorului, luându-i-se înd rict ceiace i se acordase direct.

Tribunalul,

Având în vedere că Firma Dantz & C-ia face contestație și suplimental de contestație în contra poprirei ordonată pe baza ordonației acestui Tribunal cu No. 13659/912 și efectuată prin procesul verbal dresat de Portării Trib. Ilfov la data de 14 Decembrie 1912, cerând desființarea ei cu execuția provizorie, pe motivul că prin sentința acestui Tribunal No 364/913, s'a acordat numitei firme un moratoriu pe timp de 6 luni și potrivit art. 839 Cod. Com. orice acțiune, executare sau măsură asigurătoare, care este de natură a împiedica în conducerea sau lichidarea voluntară a comerțului nu se poate îndrepta și nici continua în contră-le în timpul moratorului;

Având în vedere că potrivit art. 839 C. Com în timpul moratorului nici un act de urmărire nu se va putea întreprinde sau continua contra debitorului, și nici o acțiune nu se va putea intenta sau continua contra lui, decât numai dacă nu rezultă din fapte posteroare acordării moratorului;

Considerând că atât în doctrină cât și în jurisprudență deși textul art 839 Cod Com nu vorbește nimic despre actele de conservare, este constant că asemenea acte cari sunt de natură a împiedica lichidarea comerțului, nu sunt permise a fi luate de fiecare creditor în parte;

Căci a se admite contrariul, ar însemna ca beneficiul moratorului să fie cu totul iluzoriu, datornicul fiind împiedicat în conducerea și lichidarea comerțului său prin urmare luată de creditor, iar moratorul având tocmai drept scop de a facilita comerciantului lichidarea voluntară;

Având în vedere de altmintrelea, că asemenea măsură luată individual de creditor pentru asigurarea lor, sunt chiar lipsite de interes, de oarece odată cu acordarea moratorului, Trib. potrivit art 837 Cod Com și următorii, prescrie toate măsurile conservatorii și precauțiunile ce va crede necesarii pentru a asigura integritatea patrimoniului debitorului, numind și o comisiune de supraveghere aleasă dintre creditorii, cum s'a procedat și în moratoriul acordat contestatobarei în urma propunerilor și votului creditorilor acesteia între care a figurat și Banca Generală Română, creditoarea popritoare de astăzi, care a votat încuviințarea moratorului, Comisiunea de supraveghere încuviințată de Tribunal;

Având în vedere că poprirea nefiind admisibilă decât numai însoțită sau precedată de o acțiune, iar acestea prin art. 839 Cod Com. fiind formal interzise, iar cele

deja intentate nemai putând fi continuate nu se poate susține, fără a se înlătura dispozițiunile precise ale citatului text, că poprirea să și producă efectele sale, imobilizând în anume cazuri chiar întreg patrimoniul datornicului, atunci când acțiunea este intreruptă;

Având în vedere că creditoarea în combaterea motivelor de contestație susține că poprirea sa fiind înființată înainte de acordarea moratorului, nu poate cădea în prevederile art. 839 C. com.;

Considerând că din termenii în care este redactat citatul text reese că legiuitorul nu face nici o distincțiune între actele întreprinse mai înainte sau după acordarea moratorului, aceiași fiind rațiunea atât în primul caz cât și în cel de al doilea caz, astfel că pretențiunea creditoarei care a făcut acte de diligență anterior acordării moratorului, de a-și conserva cu preferință dreptul său, nu poate fi ținută în seamă;

Intr'adevăr, moratorul fiind opozabil tuturor creditorilor, chiar și celor cari nu au luat parte la votarea lui, iar efectele sale neproducându-se decât numai față de creditorii existenți în momentul acordării lui, legea nu admite vre-un drept de preferință unora dintre dănsii în detrimentul celorlalți, deși unii au introdus acțiuni, au obținut titluri, au început chiar executări, iar alții au stat în inacțiune, și dacă acesta este principiul pus de legiuitor, care ar fi rațiunea după care un act cu caracter asigurător luat înainte de acordarea moratorului să se bucure de mai multă favoare decât chiar o hotărâre judecătorească pusă în executare, când efectele sale cari se pot întinde chiar în executare, asupra întregului patrimoniu, pot fi cu mult mai dăunătoare lichidării, decât o executare care în majoritatea cazurilor se îndreaptă numai asupra unei porțiuni din patrimoniu;

Așa dar, dacă s'ar admite mențiunea măsurii luate în afară de atingerea ce s'ar aduce principiilor care guvernează materia moratorului, s'ar ajunge și la o inegalitate între creditorii, de oarece creditorii cu poprirea anterioară ar sili pe debitor, care altfel nu ar putea face lichidarea, să și plătească cu preferință, ceea ce este contrar atât regulilor stabilite în moratoriu cât și principiului pus în art. 462 pr. civ. care dă dreptul tuturor creditorilor să intervină în instanță de validare până ce nu s'a dat o sentință definitivă asupra ei;

Intr'adevăr, pe de o parte nefiind nici o discuțiune în timpul moratorului nu se poate efectua vre-o poprire, iar pe de alta dacă se admite că poprirea anterioară își produce efectele lor chiar în timpul moratorului, acești creditorii trecând peste măsurile luate de justiție prin sentința de acordare a moratorului și cu toate că acțiunea pe baza căreia au obținut poprirea numai cu dreptul a o continua, ar putea reclama creanțele lor cu preferință față de ceilalți creditorii; or, prin art. 839 Cod Com se arată anume creanțele cari se pot urmări în timpul moratorului și a se admite altele afară de cele specificate în mod limitativ, însemnează a crea dispoziții de lege, ceea ce nu intră în atribuțiunea organelor judecătorești;

Deci, față de cele mai sus expuse, Trib. în majoritate, găsiind contestația și suplimentul de contestație fondate, urmează a le admite și dispune desființarea poprirei;

Că tot pentru considerațiunile de mai sus, care înderează pericolul menținerii unor asemenea măsuri menite să împiedice lichidarea voluntară și în orice caz stănenirea ei, pericolul care nu arare ori merge până la desființarea pe calea indirectă a beneficiului acordat, admiterea execuțiunii provizorii se impune și deci Tribunalul o admite;

Pentru aceste motive Tribunalul, admite, etc.

(ss) N. T. Metaxa; N. Steriade.

O p i n i u n e

Subsemnatul sunt de părere a se respinge contestația făcută de firma Danț & Co pentru următoarele motive:

Deși art. 839 Cod. Com prevede că nici o acțiune nu se poate intenta sau continua precum nici o executare nu se poate începe sau continua în timpul moratorului,

totuși din textul de mai sus nu reese că o acțiune intentată sau o poprire asigurătoare (cum este în speță) începută cu mult înainte acordării moratorului s'ar considera nule de drept prin acordarea moratorului, și că acțiunea cât și poprirea rămân suspendate până după expirarea termenului de moratoriu, căci ar fi nedrept să anulezi niște acte de prevedere pe cari unii creditorii diligenți ai falitului le-ar lua înainte de acordarea moratorului, favorizând astfel creditorii neglijenți, cari dacă nu s'ar fi acordat moratorul falitului, n'ar fi putut încasa nimic din sumele pe cari alții creditorii diligenți le poprise; ba, ce este mai mult, acești creditorii neglijenți în spața de față merg la sigur de a fi favorizați în duna celor cari au făcut poprirea asigurătoare, căci după cum reese din prima și singura situațiune depășă de falit după acordarea moratorului cu primele sume încasate a plătit pe anume creditorii, iar nici de cum pe vre-unul dintre cei cari făcuse poprirea asigurătoare.

(s) T. Magheru

NOTĂ.—Din spiritul și litera textelor de lege ce cărmuesc instituțiunea moratorului rezultă că legiuitorul a voit să înlesnească comercianților, cari merită o asemenea favoare, mijlocul de a-și lichida creanțele în mod normal și într'un interval de timp det'minat; iar pentru garantarea unei asemenea «lichidări voluntare», după cum se exprimă art. 838 c. com., legiuitorul, prin art. 837 și urm. c. com., stabilește condițiile și modalitățile de natură să asigure pe creditorii, determinând și chipul în care debitorul trebuie să plătească creanțele, pentru a se evita orice fel de fraude și nereguli prejudiciabile pentru masa credală.

Fiind vorba de o lichidare voluntară, reglementată și îngădită de legiuitor cu toate precauțiile necesare, ideea unei lichidări pe cale de execuțiune silită se exclude dela sine; căci, a decide altfel, înseamnă a se înlătura și anihila rostul și efectele moratorului. Pentru a pune capăt însă oricărei îndoeli în această privință, legiuitorul prin art. 839 spune, în termeni cari nu sunt susceptibili de nici un fel de interpretare, că: «în timpul moratorului nici un act de urmărire nu se va putea întreprinde sau continuă contra debitorului și nici o acțiune nu se va putea intenta și continuă în contra lui». O singură excepție s'a admis de legiuitor «pentru creanțele rezultând din fapte posteroare acordării moratorului»; cum și pentru creanțele rezultând, fie din fapte anterioare, fie din fapte posteroare anume specificate de art. 839 al. 2.

Legiuitorul n'a admis actele de natură să stănenescă lichidarea voluntară edictată de el prin instituirea moratorului decât în cazuri anume

determinate, ce constituiesc o excepție de strictă interpretare, și lucrul e firesc căi altfel moratoriul ar deveni iluzoriu.

O singură îndoială ar putea să se producă în ce privește popririle, din faptul că legiuitorul prin art. 839 vorbește de acte de urmărire, și se atribuie popririi, într'un oare care sistem, un caracter de act de conservare, ce se pretinde că nu intră în prevederile menționatului articol.

Fără a intra în cercetarea unei chestiuni de procedură care nu mai suferă controversă, — căci e de mult stabilit că poprirea are un caracter mixt de act de conservare și de executare, în nici un caz de act pur conservator, — credem inutil să mai spunem că, atunci când legiuitorul interzice intentarea și continuarea acțiunilor în contra comerciantului în stare de moratoriu, n'a putut să îngăduie înființarea de popriri, cari n'ar putea fi nici odată validate și cari, prin indisponibilitatea cu care izbese patrimoniul poprit, sunt de natură să jicnească comerțul și lichidarea, înălăturând dispozițiunile precise ale art. 839 c. com. Și să nu se obiecteze că, prin desființarea popririlor efectuate de creditorii diligenți, s'ar creă o favoare nedreaptă celorlalți creditori, de oarece se știe că până când validarea n'a fost pronunțată și transferul judiciar operat, toți ceilalți creditori pot interveni în instanța de poprire pentru a veni în concurs cu creditorii diligenți.

Iată de ce preferăm părerea majorității din sentința pe care o publicăm, părere conformă de altfel și cu jurisprudența instanțelor noastre superioare, din complexul căreia reiese că «nu poate fi permis creditorilor să ia fiecare în parte vre-o deosebită procedură asigurătoare și mai cu seamă nu pot fi permise acele măsuri cari sunt de natură a împiedica continuarea lichidării sau desfacerea mărfii, și cari, paralizând mișcările debitorului, l'ar face să piardă beneficiul și tot rostul moratorului, luându-se indirect ceea ce direct i se acordase. (Curtea de apel București, s. II, 28 Noembrie 1900, «Curierul Judiciar», No. 4/901; idem, 20 Octombrie 1900, «Curierul Judiciar», No. 5/901; In acelaș sens: Masé-Dari, II, p. 161, No. 448, sub art. 824 c. com. it., corespunzător și identic art. 839 din codul nostru de comerț).

I. GR. PERIȚEANU

Avocat

JUD. OCOL. RURAL GARAGAU (Jud. Teleorman)

Audiența dela 15 Februarie 1913

Partagiu — Avere de minori. — Dacă partagiul unei asemenea averi se poate face printr'un act de tranzație. — (Art. 411, 412 și 413 c. civil.)

Partagiul unei averi de minori nu se poate face sub forma unui act de tranzație, de oarece art. 411 și 412 c. civil supune acest partagiu la niște formalități cu totul diferite de acele prevăzute de articolul 413 c. civ. pentru tranzație.

Judecata,

Asupra cererii reclamantului făcută azi în instanță de a da autorizațiune tutorelui legal Gr. Uță de a sta în acest proces;

Considerând că legiuitorul pentru a înlătura străgămirile proceselor privitoare la patrimoniile celor puși sub tutela deschisă înaintea judecătorului de ocol străgămiri pricinuite de convocarea consiliului de familie, prin art. 42 l. j. o dispune că, oricâteori după lege trebuie să se completeze capacitatea tutorelui, autorizațiunea judecătorului singură va fi suficientă, destul numai ca procesul sau afacerea să nu treacă peste competența lui; că, în asemenea cazuri deci, nu va mai fi nevoie nici de autorizațiunea consiliului de familie și nici, eventual, de avizul juriscunștilor; (V. Exp de motive a legei jud. ocol. 19.7).

Având în vedere că prezenta acțiune este pornită de reclamant contra minorilor săi frați pentru facere de împărțeală și că în această materie, după dispozițiunile art. 4.9 c. civ., tutorele nu poate sta în judecată fără autorizațiunea consiliului de familie; că în speța tutorelui Gr. Uță nu are o asemenea autorizațiune;

Față de cele mai sus expuse;

Văzând și ultimul alineat al art. 42 l. j. oc ;

Admite cererea reclamantului și autoriză pe tutorele legal Gr. Uță de a sta în acest proces.

Judecata,

Asupra cererii făcută de părți în instanță de a le confirma printr'o hotărâre de expedient actul de tranzație ce-l prezintă și care cuprinde felul cum s'au împărțit de bună voe;

Având în vedere că procesul de față pe care părțile vor să-l curme prin tranzația prezentată, este un proces de împărțeală și că doi dintre moștenitorii — părți în acțiune — sunt minori, anume: Nicolai și Elena Gr. Uță, reprezentați prin tutorele lor legal Gr. Uță;

Considerând că dacă legiuitorul prin art. 413 c. civ. admite ca un tutore să poată tranzige, îndeplinind oarecari formalități relative la pricinetele în cari minorii sunt interesați, această dispozițiune se referă la cazurile când există un diferend, un litigiu între părți, cu alte cuvinte, când pentru minori ar fi un rizic, angajându-se într'un proces, iar nici decum la un partaj, unde drepturile sunt stabilite și unde nu este altă chestiune decât de a se îndeplini oarecari formalități, impuse de lege, pentru a se garanta mai mult interesele acelor minori;

Că, prin urmare, partajul unei averi de minori nu se poate face sub forma unui act de tranzație, deoarece art. 411 și 412 c. civ. supune acest partaj la niște formalități cu totul diferite de acele prevăzute de art. 413 c. civ. pentru tranzație. (V. Curierul Judiciar din 1894 pag. 358; contra: N. Titulescu «Impărțeala moștenitorilor», pag. 69, însă cu restricțiuni ca și Planiol, 111, No. 2352 ed. V, citați în C. Botez, Codice, pag. 481).

Pentru aceste motive, dispune etc.

Magistrat Stagiar (s) V. G. Vrâncăanu

Grefier (s) G. R. Mănescu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAŢIE S. I

Recurentul C. I. Dorobanţu prin d-l avocat V. Alexandrescu.
Intimatul Gh. Gheorghie prin d-l avocat Axente.

Act de vânzare. — Redactarea şi scrierea lui de către arhivarul judecătorei, iar nu de secretarul comunei şi pe greşierii judecătorilor de ocoale să redacteze şi să scrie actele, iar nicidecum să oblige pe părţi să se adreseze numai acestora, sub pedeapsă de nulitate, o asemenea nulitate nefiind prevăzută de lege. (Cas. I, decizia No. 336 din 6 Maiu 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinţei trib. Ialomiţa No. 270/912).

1. Scopul-legiuitorului când a edictat dispoziţia din art. 47 din legea jud. de ocoale, a fost ca să facă o înlesnire locuitorilor săteni, obligând pe secretarii comunei şi pe greşierii judecătorilor de ocoale să redacteze şi să scrie actele, iar nicidecum să oblige pe părţi să se adreseze numai acestora, sub pedeapsă de nulitate, o asemenea nulitate nefiind prevăzută de lege. (Cas. I, decizia No. 336 din 6 Maiu 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinţei trib. Ialomiţa No. 270/912).

Recurentul Teodor Rotaru ş. a., prin d-l avocat Capeleanu.
Intimatul Const. Harjau zis Harjele prin d-l avocat Sadoveanu.

Hotăriri. — Neconstatarea în hotăriri că ea a fost dată şi citită în şedinţă publică. — Nulitatea hotărârii. — Art. 118 pr. civilă.

2. Din momentul ce nu se constată că o sentinţă a fost dată şi citită în şedinţă publică, se violează formalitatea publicităţii hotărârilor prevăzute de art. 118 pr. civilă, formalitate care garantează un principiu de ordine publică, şi a cărei neîndeplinire prin urmare atrage nulitatea hotărârii. (Cas. I, decizia No. 350 din 13 Maiu 1913, prin care se casează sentinţa trib. Iaşi s. II, No. 69/911).

Recurentul Iosif Kunst prin d-l avocat Ştefănescu Priboiu.
Intimatul Vasile Bădulescu, lipsă.

Obligaţiuni. — Obligaţiuni cari au de scop ajutarea soţilor în timpul căsătoriei. — Donaţiuni cu titlu de dotă cari trebuiesc făcute prin act autentic. — Dovedirea lor.

3. Orice obligaţiune care are de scop să ajute pe soţi la susţinerea sarcinilor căsătoriei, este o donaţiune cu titlu de dotă şi prin urmare, nu se pot face decât în formă autentică şi în condiţiunile de solemnitate cerute de lege;

De aci rezultă că proba unor asemenea obligaţiuni nu se poate face decât prin acte autentice. (Cas. I, decizia No. 445 din 19 Iunie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinţei trib. Ilfov s. I, No. 751/912).

¹⁾ Deciziile ale căror speţe sunt însemnate cu stelută * prezentând o importanţă juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Redacţia

CASAŢIE S. III

Recurentul D. B. Tomescu, prin d-l avocat N. Miteşcu.

Intimata Primăria Craiova, prin d-l avocat Em. Antonescu.

Contencios administrativ. — Autorizare de a clădi pe aliniere. — Stradă ce are lărgimea de şase stânjeni. — Decretarea în urmă a unei retrageri de aliniere. — Retragerea autorizării de a clădi.

Recurs în casaţie. — Admiterea recursului. — Art. 19 Constituţie; art. 480 c. civil; art. 7 din Regulamentul organic şi art. 94, 97 şi 98 l. p. organiz. comunelor urbane.

1. Dispoziţiunea art. 6 din regulamentul construcţiunilor şi salubrităţii publice din oraşul Craiova din 1909, care prevede că pe Bulevardul Carol I din acel oraş, clădirile se vor aşeza paralel cu alinierea, însă retrase cu patru metri distanţă dela aliniere, constituie o expropriere deghizată şi o împiedicare a proprietarului de a uză de dreptul său de proprietate garantat de lege.

În adevăr, singura restricţiune ce s'a adus dreptului de proprietate în raport cu alinierea este cea prevăzută de art. 7, cap. I din regulamentul organic, în scopul ca stradele să dobândească o lărgime de şase stânjeni.

Prin urmare, dacă o stradă are această lărgime, orice dispoziţiune de noi alinieri, deschideri de strade, largiri sau retrageri dela alinierea decretate nu se pot face decât respectându-se dreptul de proprietate; cu alte cuvinte Primăria nu poate să execute decretalele şi regulamentele votate în acest scop decât expropriind mai întâi pe proprietarii după o dreaptă şi prealabilă despăgubire. (Cas. s. III, decizia No. 214, din 30 Aprilie 1913, prin care s'a admis recursul şi în consecinţă se invită Primăria comunei Craiova să permită recurentului a construi pe linia pe care a fost autorizat să clădească cu permisiunea No. 1749 din 25 Iulie 1912).

Ecouri dela examenele de drept

XXIX

— Ce este *usureceptio* ?

— Se întâlneşte la drepturile reale, face parte din *usus* şi constă într'un drept de folosinţă !

— Gândiţi-vă mai bine ?

— Se întâlneşte la proprietate. De pildă: Dacă o persoană a stăpânit mai mult timp un imobil şi dacă vine în conflict cu altă persoană, care pretinde că e proprietara acelu imobil, fiindcă ea a posedat imobilul mai înainte, atunci se cercetează, care din ele a posedat mai mult !